

**ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0400215423**

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
община Пазарджик за 2023 г.

София, 2024 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Квалифицирано мнение	4
База за изразяване на квалифицирано мнение.....	4
Обръщане на внимание.....	22
Правно основание за извършване на одита	24
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет.....	24
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет.....	24
Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – други констатации при одита на консолидирания финансов отчет	25
Коригирани неправилни отчитания.....	26
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	28
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	30

Списък на съкращенията

ГФО	Годишен финансов отчет
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
МФ	Министерство на финансите
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ЗСч	Закон за счетоводството
ЗВОПС	Закон за вътрешния одит в публичния сектор
ПРБ	Първостепенен разпоредител с бюджет
ВРБ	Второстепенен разпоредител с бюджет
ДМА	Дълготрайни материални активи

**ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ДО
Г-Н ПЕТЪР КУЛЕНСКИ
КМЕТ НА
ОБЩИНА ПАЗАРДЖИК**

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Квалифицирано мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на община Пазарджик, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2023 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че с изключение на ефекта от въпросите, описани в раздел *База за изразяване на квалифицирано мнение* от настоящия доклад, приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на община Пазарджик към 31 декември 2023 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните ѝ парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси (ЗПФ).

База за изразяване на квалифицирано мнение

При одита на приложения консолидиран годишен финансов отчет Сметната палата констатира следните неправилни отчитания:

1. При извършени одитни процедури за проверка и потвърждаване на резултатите от извършен преглед за обезценка на нефинансови активи през 2023 г. е установено:¹

1.1. При извършения финансов одит на ГФО за 2021 г. на одитния екип е предоставена информация, че през 2021 г. е извършен преглед за обезценка на ДМА, включително на активите признати в отчетна група ДСД по сметки 2202 „Инфраструктурни обекти“ и 2203 „Активи с историческа и художествена стойност“. Назначената за това комисия е изготвила протокол за извършен преглед за

¹ Одитно доказателство № 11

обезценка на нефинансовите дълготрайни активи, който не е утвърден от кмета на община Пазарджик.

В Протокола на комисията е посочено, че при извършения преглед за обезценка на ДМА е извършена съпоставка между балансовата стойност на активите и текущата възстановима стойност (справедлива стойност/пазарна цена), съответстваща на оставащия полезен срок и потенциал на икономическа изгода, на база на която не е налице траен спад в цените, или други фактори, които биха довели до обезценка на активите.

В Счетоводната политика на община Пазарджик не е определен подход, съгласно който инфраструктурните обекти и активите с историческа и художествена стойност не се включват в обхвата на активи, които подлежат на преглед за преценка/обезценка.

На одитния екип не са предоставени документи за извършени анализи/проучвания за определяне на текущата възстановима стойност на сходни активи, с подобен потенциал и оставащ срок на годност, които да послужат за основание на направения извод.

Допуснатото е установено при извършените финансови одити на ГФО за 2021 г. и 2022 г. и не е коригирано към 31.12.2023 г.

В баланса към 31.12.2023 г. на община Пазарджик, по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“, са признати инфраструктурни обекти с обща балансова стойност в размер на 133 581 364 лв. и са признати активи по сметка 2203 „Активи с историческа и художествена стойност“, в размер на 2 100 337 лв., на които не е извършен преглед за обезценка, въпреки наличието на основание за това. На тези активи не е извършен преглед за обезценка и през предходните две години.

Не е спазен срокът за извършване веднъж на две години на преглед за обезценка на нефинансовите дълготрайни активи, съгласно т. „Оценка на ДМА“ от раздел „Система на индивидуално прилагани счетоводни сметки“ от Счетоводната политика на община Пазарджик, във връзка с т. 86 от ДДС № 7 от 2017 г. на МФ относно извършване на преглед за обезценка, като бюджетните организации могат да извършват най-малко веднъж на три години преглед за обезценка на нефинансовите дълготрайни активи по реда на т. 16.24 и 36.1 от ДДС № 20/2004 г.

1.2. Със Заповед № 2338 от 14.11.2022 г. кметът на община Пазарджик нарежда извършване на преглед за обезценка/преценка на нефинансовите дълготрайни активи (НДА) признати по счетоводни сметки в отчетна група „Бюджет“ към 31.12.2022 г. Със заповедта са дадени указания за извършване на прегледа, приложени са:

- протокол от 24.01.2022 г. на комисия от община Пазарджик, с който са определени средни пазарни стойности на квадратен метър за земи и сгради, и
- експертна оценка от лицензиран оценител за определяне на справедлива пазарна цена на ДМА към 31.12.2022 г.

С издадената заповед от кмета на община Пазарджик не е възложено извършване на преглед за обезценка/преценка на активите признати по счетоводни сметки в отчетна група ДСД, но въпреки това е извършен такъв на *част* от активите, признати по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“.²

² На база на анализ на направените от независими оценители пазарни оценки за нуждите на община Пазарджик през последните три години – 2019 г., 2020 г. и 2021 г.

В Общинска администрация (ОБА) – Пазарджик, първостепенен разпоредител с бюджет (ПРБ), през периода от 2019 г. до 2023 г. включително не е извършен преглед за обезценка/преоценка на следните нефинансови дълготрайни активи:

а) на признатите земи по сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“, в отчетна група „Бюджет“, с балансова стойност 780 218 лв.;

б) на признатите нематериални дълготрайни активи по сметка 2101 „Програмни продукти и лицензи за програмни продукти“, в отчетна група „Бюджет“, с балансова стойност в размер на 11 191 лв.;

в) на признатите до 31.12.2018 г. (налични в баланса към 31.12.2023 г.) общо 502 имота, с балансова стойност в размер на 8 804 249 лв., по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в отчетна група ДСД.^{3, 4}

Констатираното е установено и при извършените финансови одити на ГФО за 2020 г., 2021 г. и 2022 г. на община Пазарджик и не е коригирано към 31.12.2023 г.

1.3. В дирекция „Социални дейности“ – ВРБ на община Пазарджик, през м. декември 2023 г. е извършен преглед⁵ за обезценка/преоценка на следните признати в отчетността активи:

а) на всички активи, признати по сметки от подгрупа 205 „Транспортни средства“, с балансова стойност към 31.12.2023 г. в размер на 51 864 лв.⁶;

б) на част от активите (12 бр.), признати по сметка 2039 „Други сгради“, с балансова стойност към 31.12.2023 г. в размер на 31 119 лв. На останалите признати по сметката активи - 8 бр., с балансова стойност в размер на 77 146 лв., не е извършен преглед за обезценка/преоценка.

Не са съставени счетоводни записи на база на експертната оценка от лицензирания оценител поради несъществената разлика между определената от оценителят пазарна/справедлива стойност и балансовата стойност на активите⁷.

В дирекция „Социални дейности“ – ВРБ на община Пазарджик, не е извършен преглед за обезценка/преоценка на признати в отчетността активи, с обща балансова стойност от 185 332 лв. към 31.12.2023 г., в т.ч. по сметки 2039 „Други сгради“ (77 146 лв.) и 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжение земи“ (108 186 лв.) в отчетна група „Бюджет“.

На активите, признати в отчетността по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в отчетна група ДСД, с обща балансова стойност 24 131 лв. към 31.12.2023 г. не е извършен преглед за обезценка/преоценка.

³ При анализа на информацията от счетоводните регистри е установено, че има признати активи на значително занижени стойности от 0,14 лв./кв.м; 0,17 лв./кв.м; 0,70 лв./кв.м и др.

⁴ През 2021 г. е извършен преглед за преоценка/обезценка на поземлените имоти актувани през 2019 г., 2020 г. и 2021 г., признати в отчетността по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в отчетна група ДСД.

⁵ Чрез експертна оценка от лицензиран оценител.

⁶ Допусната е техническа грешка в експертната оценка, като за актив „Дачия Лоджи с рег. № СВ1742НС“ е записана отчетна стойност 9 900 лв. вместо 29 900 лв., в резултат на което експертната оценка (2 280 лв.) е изчислена на база на неправилната отчетна стойност.

⁷ Вариацията между оценката на лицензирания оценител спрямо балансовата стойност на активите е от (-) 3,19% до 3,45% спрямо балансовата стойност, с изключение на актив „Дачия Лоджи с рег. № СВ1742НС“, за които е 9,26%.

1.4. В Бюджетно мероприятие „Стопанисване и поддържане на жилищния фонд, нежилищни и спортни имоти“ (БМ СПЖФНСИ) – ВРБ на община Пазарджик, през 2023 г. не е извършен преглед за обезценка/преоценка на активите. Към 31.12.2023 г. активите са с балансова стойност от общо 4 942 602 лв., в т.ч. признати в отчетността:

а) в отчетна група „Бюджет“, на активи признати по сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“, с обща балансова стойност 1 806 805 лв.;

б) в отчетна група ДСД, на 13 имота, признати по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“, с обща балансова стойност 376 798 лв., и на активи, с обща балансова стойност от 2 758 999 лв., признати по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“.

Установените неправилни отчитания в дирекция „Социални дейности“ и БМ СПЖФНСИ – ВРБ на община Пазарджик, са установени и при извършения финансов одит на ГФО за 2022 г. на община Пазарджик и не са коригирани към 31.12.2023 г.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т.т. 16.21, 16.24 и 36.1 от ДДС № 20 от 2004 г. и т. 86 от ДДС № 7 от 2017 г., във връзка с извършването на преглед за обезценка на нефинансовите дълготрайни активи най-малко веднъж на три години и сроковете, съгласно т. „Оценка на ДМА“ от раздел „Система на индивидуално прилагани счетоводни сметки“ от Счетоводната политика на община Пазарджик – веднъж на две години.

Допуснатите неправилни отчитания са оценени като съществени по характер.

2. От община Пазарджик не са предоставени документи за установяване на датата на въвеждане в експлоатация, и съответно размера на начислените разходи за амортизация на обекти, свързани с установени неправилни отчитания при финансовите одити на ГФО на общината за 2021 г. и 2022 г.⁸

2.1. За установените при финансовия одит на ГФО за 2021 г. и потвърдени при финансовия одит на ГФО за 2022 г. на общината неправилни отчитания на капиталови разходи за следните три обекта: „Ремонт и реконструкция на спортен комплекс „Зона на здравето“, „Ремонт на улица „Константин Величков“ и „Ремонт на улица „Градинарска“ в гр. Пазарджик“:

а) Дейностите за обектите са възложени от общината на основание договор № 99-ЗОП-35 от 09.10.2019 г. с предмет „Ремонт на улици и пътища на територията на община Пазарджик“.

Извършените разходи, в общ размер на 577 863 лв.⁹, са осчетоводени през 2020 г. (105 641 лв.) и 2021 г. (472 222 лв.) по сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“, а на касова основа разходите за обектите са отчетени по параграф 51-00 „Основен ремонт на дълготрайни материални активи“.

Предоставените на одитния екип документи за обектите съдържат договори, фактури и протоколи за изпълнени строително-монтажни работи, като само за обект „Ремонт на улица „Константин Величков“, гр. Пазарджик“ има документи за извършено проектиране – фактура и приемателен протокол от 2017 г.

⁸ Одитни доказателства № 3 и № 12

⁹ В т.ч. 472 222 лв. за обект „Ремонт и реконструкция на комплекс „Зона на здравето“, гр. Пазарджик“ и 105 641 лв. за обект „Ремонт на улица „Градинарска“, гр. Пазарджик“ (на касова основа).

До приключване на финансовите одити на ГФО за 2021 г., 2022 г. и 2023 г., на одитния екип не са предоставени **удостоверения за въвеждане в експлоатация или разрешения за ползване** на обектите. Предоставени са:

- извлечение от чл. 151 от Закона за устройство на територията¹⁰ (ЗУТ), съгласно който „не се изисква издаване на разрешение за строеж за текущ ремонт на сгради, постройки, съоръжения и инсталации, поддържане на елементите на техническата инфраструктура и др.“, предоставено преди 2023 г.¹¹;

- пояснение, предоставено през 2023 г., съгласно което, позовавайки се на Закона за движение по пътищата и Наредба № РД-02-20-19/12.11.2012 г., при изграждането, ремонта и поддръжката на пътната система, общината не е извършила проектиране с цел да избегне забавяне на ремонтните дейности.

б) Разходите за обект „Ремонт и реконструкция на спортен комплекс „Зона на здравето“, гр. Пазарджик“, в размер на 472 222 лв., са фактурирани на 19.01.2021 г. и същите са осчетоводени през 2021 г. в отчетна група „Бюджет“ по сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“, след което са капитализирани в отчетна група ДСД по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“.

На 30.06.2021 г. са съставни счетоводни операции за прекласифициране на разходите по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“, и последващо прехвърляне на актива към БМ СПЖФНСИ – ВРБ на община Пазарджик, чрез сметка 7600 „Прехвърлени активи и пасиви в отчетната група (стопанска област)“.

На одитния екип не са предоставени документи, удостоверяващи въвеждане в експлоатация на извършените СМР, както и причината за прехвърляне на актива на ВРБ на 30.06.2021 г., а не през месец януари 2021 г., при окончателното фактуриране на разходите за обекта.

В БМ СПЖФНСИ към 31.12.2023 г. са начислени разходи за амортизация в общ размер на 46 750 лв., от които 9 350 лв. за месеците от юли до декември на 2021 г. и по 18 700 лв. за 2022 г. и 2023 г.

Одитният екип не може да изрази увереност относно размера на начислените разходи за амортизация, тъй като за обекта не са съставени документи за въвеждане в експлоатация.

в) Разходите за обекти „Ремонт на улица „Константин Величков“, гр. Пазарджик“ и „Ремонт на улица „Градинарска“, гр. Пазарджик“, в общ размер на 697 644 лв.¹², са капитализирани в отчетна група ДСД през предходни години, по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“.

¹⁰ Съгласно чл. 151, ал. 1, т.т. 1 и 2 от ЗУТ, не се изисква разрешение за строеж за текущите ремонти на сгради, постройки, съоръжения и инсталации и текущите ремонти и поддържането на елементите на техническата инфраструктура по чл. 64, ал. 1, с които не се променят трасето и техническите характеристики.

¹¹ При извършване на одита на ГФО на общината за 2021 г., на поставени от одитния екип допълнителни въпроси, е дадено становище от главния архитект на общината, че СМР за обект „Ремонт и реконструкция на спортен комплекс – „Зона на здравето“, гр. Пазарджик“ не представляват строеж по смисъла на § 5, т. 43 от Допълнителните разпоредби на ЗУТ и съгласно чл. 151, ал. 1, т. 2 от ЗУТ тези строителни дейности са в обхвата на ремонт и поддръжка на сградата и съоръжения, и за тях не се изисква издаване на разрешение за строеж, не се открива строителна площадка и не се въвеждат в експлоатация.

¹² В т.ч. 325 115 лв. за обект „Ремонт на улица „Константин Величков“, гр. Пазарджик“ и 372 529 лв. за обект „Ремонт на улица „Градинарска“, гр. Пазарджик“.

На 30.06.2021 г. са съставени счетоводни операции за прекласифициране на разходите от сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“.

В ОБА – Пазарджик към 31.12.2023 г. са начислени разходи за амортизация в общ размер на 34 533 лв.¹³, от които 6 907 лв. за месеците от юли до декември на 2021 г. и по 13 813 лв. за 2022 г. и 2023 г.

На одитния екип не са предоставени документи от общината, удостоверяващи датата на въвеждане в експлоатация на обекта, което не позволява да се потвърди стойността на начислените разходи за амортизация.

Не е спазен принципът за начисляване, регламентиран в чл. 26, ал. 1, т. 4 от Закона за счетоводството (ЗСч).

Не са спазени указанията на МФ дадени в т. 36.1 от ДДС № 5 от 2016 г. относно стартирането (подновяването) на начисляването на амортизацията.

Не са спазени изискванията на чл.чл. 163 и 164 от ЗПФ за организиране на счетоводната отчетност в публичния сектор в съответствие с изискванията на ЗСч, ЗПФ и указанията дадени от министъра на финансите, което е нарушение на бюджетната дисциплина по смисъла на § 2 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗПФ.

Допуснатото неправилно отчитане е съществено по характер.

2.2. През 2022 г. е увеличена стойността на сграда от 112 112 лв. на 527 953 лв., призната по сметка 2039 „Други сгради“ в отчетна група „Бюджет“. Увеличението от 415 841 лв. е в резултат на извършен основен ремонт, финансиран със средства от Европейския съюз по проект „Център за работа с деца на улицата“.

След капитализирането на извършените последващи разходи, на основание т. 8 от Амортизационната политика на общината¹⁴, е актуализиран амортизационния план на сградата, като са завишени отчетната, остатъчната и амортизируемата стойности. Новата месечна амортизационна квота, в размер на 660 лв., е определена на базата на нов 600 месечен срок на годност¹⁵, считано от 01.03.2022 г., без да бъдат взети предвид изминалия период от 62 месеца и акумулираната през този период амортизация, в размер на 8 227 лв.

Одитният екип не може да изрази увереност относно прилагането на нов срок на годност на сградата, тъй като срокът е променен от счетоводния отдел на общината и няма разпореждане, решение, протокол или друг документ, обосноваващи тази промяна.

Подновяването на срока на годност и определянето на последващите след ремонта разходи за амортизация, без да бъде взета предвид акумулираната преди това амортизация, е вид стартиране отначало на начисляването на разходите за

¹³ В т.ч. 14 484 лв. за обект „Ремонт на улица „Константин Величков“, гр. Пазарджик“ и 16 596 лв. за обект „Ремонт на улица „Градинарска“, гр. Пазарджик“.

¹⁴ Съгласно т. 8 от Амортизационната политика на община Пазарджик: 1. отчетната стойност на амортизируем актив се преизчислява при извършен основен ремонт и 2. общината преразглежда един път годишно оценката за полезния срок на годност на дълготрайните материални и нематериални активи и ако очакванията се различават значително от предишните оценки, срокът на годност се коригира, както и начислената амортизация за текущия и бъдещи периоди.

¹⁵ Съгласно обяснение от началника на отдел „Бюджет и отчетност“, параметрите са променени от счетоводител, като няма устно или писмено разпореждане, решение, протокол или друг документ за промяна на параметрите в амортизационния план.

амортизация на сградата и е в несъответствие с указанията на МФ, дадени с т. 36 от ДДС № 5 от 2016 г., начисляването на амортизацията да стартира от месеца, следващ месеца, в който амортизируем актив е придобит или въведен в употреба.

Допуснатото е оценено по характер.

3. Към 31.12.2023 г. не са коригирани следните неправилни отчитания, установени по време на финансовия одит на ГФО на община Пазарджик за 2022 г.:

3.1. В БМ СПЖФНСИ – ВРБ на община Пазарджик, са допуснати неправилни отчитания на разходи за амортизация на сгради, общинска собственост:¹⁶

3.1.1. Сградата на спортна зала „Васил Левски“ - гр. Пазарджик е призната в счетоводната система през 1999 г. по сметка 2031 „Административни сгради“ в отчетна група „Бюджет“, с отчетна стойност от 1 380 111 лв. В резултат на извършени разходи за ремонти през 2021 г. (124 236 лв.) и 2022 г. (365 570 лв.)¹⁷, отчетната стойност на сградата е увеличена на 1 869 917 лв.

Спортната зала и последващите разходи за актива е следвало да бъдат признати по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в отчетна група ДСД. Обектът не е предназначен да обслужва бюджетната дейност на общината, а притежава характеристиката на „публично благо“, респ. създадена е за колективно ползване - да задоволява спортните и културни потребности на населението от общината.

При отразяването на извършените последващи разходи за ДМА (ремонти) в амортизационния план, след ремонта през 2021 г., полезният срок на сградата неправилно е намален от 600 месеца на 337 месеца, и впоследствие увеличен на 545 месеца, а за отразения на отделен ред в амортизационния план първоначален ремонт от 2022 г. (48 763 лв.) – неправилно е определен полезен срок от 839 месеца, който впоследствие е намален на 537 месеца, вместо да бъде отнесен към оставащия полезен срок за сградата от 530 месеца.¹⁸ На капитализирания през м. 10.2022 г. ремонт (316 807 лв.) е определен полезен срок от 531 месеца, който е с един месец по-дълъг спрямо оставащия полезен срок за сградата от 530 месеца.

Начислените разходи за амортизация на сградата към 31.12.2023 г. са в общ размер на 157 852 лв.¹⁹, в резултат на което нейната балансова стойност е 1 712 065 лв.

3.1.2. Сградата на съблекалня на плаж „Балона“ - гр. Пазарджик е призната в счетоводната система през 2008 г. неправилно по сметка 2039 „Други сгради“ в отчетна група „Бюджет“, с отчетна стойност от 84 112 лв. В резултат на извършени през 2021 г.

¹⁶ Одитни доказателства № 4, № 5 и № 12

¹⁷ в т.ч. 48 763 лв. към 30.09.2022 г. и 316 807 лв. в периода от 01.10.2022 г. до 31.12.2022 г.

¹⁸ Съгласно становището на представителите на общината срокът не е следвало да бъде коригиран и направените от тях изменения на този срок са в резултат на техническа грешка. Това решение се основава на разпоредбите на т. 6.1 и т. 6.2, б.б. „б“ и „д“ от СС 16 поради следните мотиви: а) извършените ремонти на фасадата, покрива и вътрешните помещения имат експлоатационен и гаранционен срок, който е значително по-кратък от оставащия полезен срок на сградата, възлизащ на 530 месеца (или над 44 години), т.е. вероятно ще е необходимо да се извършат нови ремонти преди изтичането на тези 44 години; б) извършените ремонти водят до съществени подобрения в енергийната ефективност, функционалността на сградата и качеството на вътрешната среда. Това са изменения, които се отнасят към подобряване на бъдещите икономически изгоди на сградата, но не водят до пряко удължаване на полезния ѝ срок.

¹⁹ Начислените към 31.12.2023 г. разходи за амортизация (157 852 лв.) са с 276 лв. повече спрямо разходите, които е трябвало да бъдат начислени при срок от 530 месеца (157 576 лв.).

и 2022 г. ремонт (57 926 лв.) и преоценка (21 835 лв.), отчетната стойност на сградата е увеличена на 163 873 лв.

Сградата на съблекалнята и последващите разходи е следвало да бъде призната по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в отчетна група ДСД, тъй като има спомагателни функции към основния актив. Съгласно указания на МФ, дадени с тема № 8 от Коментари по методологически въпроси, при определяне на отчетната група (стопанска област), в която подлежат на отчитане нефинансовите дълготрайни активи, водещо следва да бъде каква дейност те ще обслужват. Анализът в конкретните случаи следва да акцентира върху това в коя отчетна група се извършват постоянни дейности, свързани с използването и потреблението на тези активи, респ. в коя отчетна група реално се ползват тези активи.

Обекти/активи, които имат характеристиката на „публични блага“ обикновено се свързват с: достъпност в потреблението им от други лица и практическа невъзможност за налагане на контрол върху достъпа и ползването на свързаните с тях изгоди. Подобни активи не са създадени основно да обслужват дейността на бюджетната организация, а са предназначени за *колективно ползване*, респ. съответните активи се отчитат в отчетна група ДСД по реда на т. 18 от ДДС № 14 от 2013 г. като инфраструктурни обекти по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“.

Извършеният ремонт е отразен на отделен ред в амортизационния план, като неправилно за него е определен полезен срок от 360 месеца, който впоследствие е увеличен на 540 месеца, вместо да бъде отнесен към оставащия полезен срок за сградата от 528 месеца.

Начислените разходи за амортизация на сградата към 31.12.2023 г. са в общ размер на 11 261 лв.²⁰, в резултат на което нейната балансова стойност е 152 612 лв.

За коригиране на неправилните отчитания през 2023 г. е следвало да бъдат приложени указанията на МФ, дадени с т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г.

Не са спазени изискванията на т.т. 46 и 51 от ДДС № 5 от 2016 г. на МФ, при наличието на събития или на новопостъпила информация, водещи до промени в някои от параметрите, в резултат на което се очаква съществена промяна на разхода за амортизации или неговото разпределение по години, да се ревизират първоначалните предположения и очаквания на съответните параметри, залегнали при определянето на първоначалния размер и разпределението на амортизацията за срока на годност на актива и възможността само за инфраструктурните обекти да може да се разработва отделен амортизационен план на извършените разходи за основен ремонт.

Прилагането на различни полезни срокове към сградите и извършените последващи разходи за ДМА (ремонти и преоценка) не оказва съществено влияние на разходите за амортизация за одитираната година и е оценено по характер.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в Тема № 8 на Коментарите по методологически въпроси относно счетоводното отчитане на нефинансови дълготрайни активи, които имат характеристиката на „публични блага“, по сметки от група 22 „Дълготрайни активи, капитализирани в отчетна група (стопанска област) „Други сметки и дейности““ от Сметкоплана на бюджетните организации (СБО) в отчетна група ДСД.²¹

²⁰ Начислените към 31.12.2023 г. разходи за амортизация (11 261 лв.) са със 170 лв. повече спрямо разходите, които е трябвало да бъдат начислени при срок от 528 месеца (11 091 лв.).

²¹ Достъпни на интернет страницата на МФ: <https://www.minfin.bg/bg/1041>

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г. за коригиране на грешки от минали години.

С балансовата стойност на сградите (1 864 677 лв.²²) неправилно е завишен шифър 0011 „Сгради“ и е занижен шифър 0015 „Инфраструктурни обекти“ от актива на баланса. В ОПР са занижени шифри 0693 „Намаление на нефинансови активи от други събития“ и 0793 „Увеличение на нефинансови активи от други събития“.

3.2. В Дирекция „Социални дейности“ и БМ СПЖФНСИ – ВРБ на община Пазарджик, отнасящи се за 2022 г. разходи за материали (82 161 лв.²³) и външни услуги (1 392 лв.), в общ размер на 83 553 лв., неправилно са начислени през 2023 г. по сметките от група 60 „Разходи по икономически елементи“, вместо през годината за която се отнасят. За коригиране на неправилното отчитане през 2023 г. е следвало да бъдат приложени указанията на МФ, дадени с т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г., за коригиране на грешки от предходни отчетни периоди, чрез сметки от група 69 „Намаление на нетните активи от други събития“.^{24, 25}

Не е спазен принципът за начисляване, регламентиран в чл. 26, ал. 1, т. 4 от ЗСч, за признаване на ефектите от сделки и други събития в момента на тяхното възникване, независимо от момента на плащането на паричните средства или техните еквиваленти, и се включват във финансовите отчети за периода, за който се отнасят.

В резултат от неправилното отчитане са завишени шифри 0601 „Разходи за материали“ (82 161 лв.) и 0602 „Разходи за външни услуги и наеми“ (1 392 лв.) от ОПР. В баланса, със сумата от 83 553 лв., е завишен шифър 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ и е намален шифър 0402 „Акумулирано изменение на нетните активи от минали години“.

3.3. Установени са следните неправилни отчитания на разходи за придобиване и основен ремонт на нефинансови дълготрайни активи и свързаните с тях разходи за амортизации:

3.3.1. В ОБА - Пазарджик (ПРБ), инфраструктурен обект „Преустройство, основен ремонт и дооборудване на съществуващи плувни басейни, подобекти 1. Обществен открит басейн и 2. Малък плувен басейн“ е въведен в експлоатация през м. август 2022 г.

Обектът е признат в отчетността на общината неправилно по сметка 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“ в отчетна група „Бюджет“, вместо по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в отчетна група ДСД, с отчетна стойност 1 863 234 лв., и за него са начислени разходи за амортизация за м. септември – 18 438 лв. През м. октомври обектът и амортизацията за него са прехвърлени на БМ СПЖФНСИ (ВРБ) и са начислени допълнителни разходи за амортизация за месеците ноември и декември

²² Сграда на спортна зала „Васил Левски“ - гр. Пазарджик (1 712 065 лв.) и сграда на съблекалня на плаж „Балона“ - гр. Пазарджик (152 612 лв.).

²³ В Дирекция „Социални дейности“ – 39 615 лв. и БМ СПЖФНСИ – 43 578 лв.

²⁴ Грешки, произтичащи от неотчетени активи и пасиви или от отчетени несъществуващи активи и пасиви, се отразяват чрез съответните сметки от групи 69 и 79 на СБП.

²⁵ Одитни доказателства № 7 и № 13

на 2022 г., в общ размер на 36 876 лв.²⁶ Във ВРБ не са начислени разходи за амортизация на обекта за м. октомври 2022 г., в размер на 18 438 лв.²⁷

Начислените разходи за амортизация на обекта към 31.12.2023 г. са в общ размер на 276 574 лв., в резултат на което неговата балансова стойност е в размер на 1 586 660 лв.

Не са спазени указанията дадени в Тема № 8 от Коментари по методологически въпроси на МФ, относно счетоводното отчитане от бюджетните организации на конкретни еднакви по вид нефинансови дълготрайни активи (спортни и детски площадки, игрища, стадиони и др. подобни), като не е извършен анализ за определяне на отчетната група (стопанска област), в която подлежат на отчитане и не е определено дали те ще се използват за дейността на общината или ще се характеризират като „публични блага“.

С балансовата стойност на обекта (1 586 660 лв.) е завишен шифър 0012 „Компютри, транспортни средства, оборудване“ и е занижен шифър 0015 „Инфраструктурни обекти“ от актива на баланса. В ОПР са занижени шифри 0693 „Намаление на нефинансови активи от други събития“ и 0793 „Увеличение на нефинансови активи от други събития“.

Със сумата на неначислената амортизация (18 438 лв.) е занижен шифър 0693 „Намаление на нефинансови активи от други събития“ и е завишен шифър 1000 „Изменение на нетните активи за периода“ от ОПР. В баланса е завишен шифър 0012 „Компютри, транспортни средства, оборудване“ и занижен шифър 0015 „Инфраструктурни обекти“ от актива и 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ от пасива.

3.3.2. Оградни пана, с площ от 65,20 кв.м. и стойност 853 лв., невложени при извършен ремонт на оградата на ОУ „Любен Каравелов“, гр. Пазарджик²⁸, неправилно са осчетоводени към 31.12.2023 г. по сметка 2099 „Други дълготрайни материални активи“ в ОУ „Любен Каравелов“, гр. Пазарджик (ВРБ), вместо по сметка 3020 „Материали“ в БМ СПЖФНСИ (ВРБ).²⁹

Не са спазени изискванията на т. 16.15 от ДДС № 20 от 2004 г. и т. 6.1 от Счетоводен стандарт (СС) 16 „Дълготрайни материални активи“ относно коригиране на стойността на актива с извършените последващи разходи.

Не е спазен чл. 3, ал. 3 от ЗСч текущото счетоводно отчитане да се осъществява на основата на документална обосновааност на стопанските операции и факти при спазване изискванията за съставянето на документи по този закон.

В резултат на неправилното отчитане е завишен шифър 0013 „Стопански инвентар и други ДМА“ и е занижен шифър 0031 „Материали, продукция, стоки, незавършено производство“ от актива на баланса.

3.3.3. В БМ СПЖФНСИ – ВРБ на община Пазарджик, дълготраен материален актив „Клетка в зоологическа градина“ е въведен в експлоатация през м. юли 2019 г. Активът, с отчетна стойност 12 610 лв., е признат по сметка 2099 „Други дълготрайни

²⁶ за 2 месеца по 18 438 лв.

²⁷ Одитни доказателства № 4, № 5, № 3 и № 12

²⁸ От изпълнителя на ремонта са предоставени две обяснения, но не са предоставени документи, на основание на които да се признае изписването на разход на оградните пана с площ 65,20 кв.м.

²⁹ Одитни доказателства № 4, № 5 и № 12

материални активи³⁰ неправилно през 2022 г., вместо през 2019 г., и за него към 31.12.2023 г. са начислени разходи за амортизация за 17 месеца (от м. август 2022 г. до м. декември 2023 г. вкл.), в общ размер на 2 546 лв., от които 749 лв.³¹ до 31.12.2022 г. и 1 797 лв. за 2023 г. Следвало е начисляването на амортизации да стартира от месеца, следващ месеца на въвеждане в експлоатация.³²

Към 31.12.2023 г. неправилно не са начислени разходи за амортизация на актива за периода от м. 08.2019 г. до м. 07.2022 г. вкл., в общ размер на 5 391 лв.³³, с което не са спазени указанията на МФ, дадени с т. 36.1 от ДДС № 5 от 2016 г., начисляването на амортизацията да стартира от месеца, следващ месеца, в който амортизируемият актив е придобит или въведен в употреба.

Със сумата на неначислените разходи за амортизация е занижен шифър 0693 „Намаление на нефинансови активи от други събития“ от ОПР. В баланса са завишени шифри 0013 „Стопански инвентар и други ДМА“ от актива и 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ от пасива.

4. При изпълнени одитни процедури за потвърждаване оценката на признати в отчетността на общински имоти (земи), по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в отчетна група ДСД, са установени следните неправилни отчитания:³⁴

4.1. В ОБА – Пазарджик (ПРБ) и 13 кметства³⁵, ВРБ на община Пазарджик, 30 броя новоактувани и преактувани през 2023 г. поземлени имота (земя)³⁶, с обща площ от 150 961 кв.м. и данъчна оценка в размер на 371 801 лв.³⁷, неправилно са признати през 2023 г. в баланса по данъчната оценка, вместо по справедлива стойност. Единият от имотите, поради техническа грешка е признат в отчетността на стойност 33 865 лв., която е различна и от данъчната му оценка (35 865 лв.).

Не е спазено изискването за първоначално признаване на ДМА по справедлива стойност (пазарна цена), регламентирано в т. 2.1 „Материални дълготрайни активи“ от раздел „Система за индивидуално прилагани счетоводни сметки“ на Счетоводната политика на община Пазарджик.

Одитният екип не може да потвърди верността на стойността на активите, тъй като данъчната оценка може да се използва само доколкото се явява надежден индикатор за определяне на справедливата стойност на съответния имот (земя или сграда), в противен случай, тя не би следвало да се взема предвид.

Определените в новосъставените АОС данъчни оценки могат да се използват само доколкото се явяват надежден индикатор за справедливата им стойност.

Съгласно чл. 26, ал. 1, т. 9 от ЗСч оценяването на балансовите позиции, които са признати във финансовите отчети, се извършва по цена на придобиване, която може да е покупна цена или себестойност или друг метод, когато това се изисква в приложимите счетоводни стандарти.

³⁰ Срещу кредитиране на сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“.

³¹ за 5 месеца по 149,74 лв.

³² Одитни доказателства № 4, № 5 и № 12

³³ за 36 месеца по 149,74 лв., от които за 2022 г. – 1 048 лв. (7 мес.) и преди 2022 г. – 4 343 лв. (29 мес.).

³⁴ Одитни доказателства № 9, № 12 и № 14

³⁵ Кметствата на с. Гелеменово, с. Звъничево, с. Сбор, с. Априлци, с. Величково, с. Паталеница, с. Ивайло, с. Главиница, с. Црънча, с. Огняново, с. Ляхово, с. Мало Конаре и с. Сарая.

³⁶ Новоактувани са 27 броя с площ 144 669 кв.м и данъчна оценка 365 882 лв. и преактувани – 3 броя с площ 6 292 кв.м и данъчна оценка 5 919 лв.

³⁷ При средна стойност за признаване на имотите от 2,46 лв./кв.м.

Допуснатото е оценено като съществено по характер.

4.2. В ОБА – Пазарджик (ПРБ) и седем кметства³⁸, ВРБ на община Пазарджик, 15 броя поземлени имота (земя), с обща площ от 816 364 кв.м, са правилно признати в баланса по справедливата им стойност – 1 458 624 лв. За отчитането на извършените през 2023 г. положителни преоценки на имотите, в общ размер на 559 773 лв., са съставени счетоводни записи по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ и неправилно по кредита на сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“, вместо по сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“, в т.ч.:

а) за 13 броя новоактувани имоти и един преактуван имот, признати за първи път в баланса през 2023 г. по данъчна оценка, в размер на 31 364 лв., и впоследствие стойността им е увеличена с разликата до справедливата стойност на активите, със 144 685 лв. (до справедливата им стойност от 176 049 лв.);

б) един имот, признат през предходен отчетен период с балансова стойност в размер на 867 486 лв. През 2022 г. е извършена преценка на актива, като неговата справедлива стойност е определена в размер на 1 282 574 лв.³⁹ Увеличението на стойността на имота с 415 088 лв. е на база на експертна оценка от лицензиран оценител от 2022 г., неправилно осчетоводена през 2023 г., вместо през годината на изготвяне на оценката, поради което следва да се приложат указанията на МФ, дадени с т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г. за коригиране на грешки от предходни отчетни периоди.

Не е спазено изискването за осчетоводяване на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден с ДДС № 14 от 2013 г.

Със сумата от 559 773 лв. на неправилно съставните счетоводни записи е увеличен шифър 0781 „Преоценки на нефинансови активи“ и е занижен шифър 0793 „Увеличение на нефинансови активи от други събития“ от ОПР.

4.3. В кметствата с. Алеко Константиново и с. Братаница, ВРБ на община Пазарджик, през 2023 г. са съставени неправилни счетоводни записи за признаването на имоти и отчетените към 31.12.2023 г. активи по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в оборотната ведомост не съответстват на активите по сметката в останалите счетоводни регистри:

4.3.1. В кметство с. Алеко Константиново:

а) шест броя новоактувани през 2023 г. поземлени имота⁴⁰ (земя), с обща площ от 3 523 кв.м и данъчна оценка в размер на 17 060 лв., неправилно са признати през 2023 г. в баланса по данъчната оценка, вместо по справедлива стойност;

б) към 31.12.2023 г. активите:

- признати по сметката в оборотната ведомост (806 498 лв.) са с 6 219 лв. по-малко спрямо активите от инвентарната книга (812 717 лв.) и са със 167 945 лв. повече спрямо активите от инвентаризационния опис (638 553 лв.),

- в инвентарната книга са със 174 164 лв. повече спрямо активите от инвентаризационния опис.

³⁸ Кметствата на с. Гелеменово, с. Звъничево, с. Величково, с. Юнаците, с. Ляхово, с. Мало Конаре и с. Сарая.

³⁹ Признат за първи път в баланса през 2015 г. по данъчна оценка в размер на 151 822 лв., преоценен през 2021 г. до балансова стойност в размер на 867 486 лв. (преценка от 715 664 лв.).

⁴⁰ с АЧОС № 6539 от 26.06.2023 г., №№ 6540, 6541, 6542 и 6543 от 27.06.2023 г. и № 6554 от 11.07.2023 г.

4.3.2. В кметство с. Братаница:

а) за признаването през 2023 г. на активи (земя) са съставени счетоводни записи, в общ размер на 16 719 лв., по дебита на сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“ и неправилно по кредита на сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“, вместо по сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“, в т.ч.:

- новоактуван през 2022 г. поземлен имот⁴¹ (земя), с площ от 867 кв.м. и справедлива стойност в размер на 10 534 лв., неправилно е признат в баланса през 2023 г., вместо през годината на актуване;

- новоактуван през 2023 г. поземлен имот⁴² (земя), с площ от 790 кв.м. и данъчна оценка в размер на 3 550 лв., неправилно е признат през 2023 г. в баланса по данъчната оценка, вместо по справедлива стойност;

- преактуван през 2023 г. поземлен имот⁴³ (земя), с площ от 733 кв.м и данъчна оценка, в размер на 2 635 лв., неправилно е признат през 2023 г. в баланса по данъчната оценка, вместо по справедлива стойност. Имотът не е отписан от баланса към 31.12.2023 г. въпреки, че е продаден към края на годината.

б) към 31.12.2023 г. активите по сметката в оборотната ведомост (498 921 лв.) са с 461 145 лв. повече спрямо активите от инвентарната книга и инвентаризационния опис (37 776 лв.).

Одитният екип не може да потвърди верността на стойността на признатите активи (земя) към 31.12.2023 г. в балансите на кметствата в с. Алеко Константиново и с. Братаница, ВРБ на община Пазарджик, поради несъответствия на отразената в счетоводната система информация за сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“.

Не са спазени разпоредбите на чл. 11, ал. 1 от ЗСч за изграждане и поддържане на счетоводна система, която да осигурява всеобхватно хронологично регистриране на счетоводните операции, получаване на аналитична и обобщена информация по счетоводен път, представяща най-точно и по най-подходящ начин годишните финансови отчети на общината.

Допуснатото несъответствие е оценено като съществено по характер.

5. При извършени одитни процедури за проверка на капиталовите разходи и на приблизителната счетоводна оценка на извършените разходи към края на отчетния период на активите в процес на придобиване е установено следното:⁴⁴

5.1. В ОБА - Пазарджик (ПРБ) и в БМ „СПЖФНСИ“ (ВРБ) не е извършен анализ на признати разходи по обекти в процес на придобиване, капитализирани по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в отчетни групи „Бюджет“ и ДСД, на обща стойност 15 990 739 лв.⁴⁵ Не е извършена приблизителна счетоводна оценка на етапа им на завършеност към 31.12.2023 г., в резултат на което не са капитализирани последващи разходи по сметки от подгрупа 207 „Дълготрайни

⁴¹ с АЧОС № 6373 от 18.11.2022 г.

⁴² с АЧОС № 6568 от 07.09.2023 г.

⁴³ с АЧОС № 6440 от 14.02.2023 г.

⁴⁴ Одитно доказателство № 15

⁴⁵ В оборотната ведомост в двете отчетни групи начално салдо по сметката на 01.01.2023 г. е в размер на 14 054 289 лв., дебитните и кредитните обороти са съответно 9 707 712 лв. и 6 943 996 лв., а крайното салдо е в размер на 16 737 221 лв.

материални активи в процес на придобиване“ от СБО, в кореспонденция със сметка 4020 „Доставчици по аванси“ или 4971 „Коректив за задължения към доставчици - местни лица“.^{46, 47}

Несъответствието е установено при извършения финансов одит на ГФО на общината за 2022 г. и не е коригирано към 31.12.2023 г.

Не са спазени изискванията на т. 16.6 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ и вътрешните правила, регламентирани в раздел „Оценка на ДМА“ от Счетоводната политика на община Пазарджик, относно извършване на оценка на натрупаните разходи към края на отчетния период на активите в процес на придобиване.

Допуснатото е оценено като съществено по характер.

5.2. В ОБА - Пазарджик (ПРБ), разходи за въведен в експлоатация през м. ноември 2023 г.⁴⁸ обект „Реновация, основен ремонт и пристройка за котелно и санитарни възли на ОУ „Христо Ботев“ – втори етап Реконструкция, основен ремонт на корпус 1 и 2, пристройка за санитарни възли за ОУ „Христо Ботев“, с. Юнаците“, на обща стойност 891 613 лв., неправилно са осчетоводени към 31.12.2023 г. по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в отчетна група „Бюджет“. Разходите е следвало да бъдат прехвърлени към ОУ „Христо Ботев“, с. Юнаците, ВРБ на община Пазарджик, чрез сметка 7600 „Прехвърлени активи и пасиви в отчетната група (стопанска област)“, след което да бъдат отнесени в увеличение на стойността на ремонтираната сграда и изградената пристройка, по съответната сметка от подгрупа 203 „Сгради“.

Не са спазени изискванията на т. 16.15 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ във връзка с т. 6.1 от СС „Дълготрайни материални активи“ за коригиране на балансовата стойност на активи с разходите, водещи до икономическа изгода над тази от първоначално оценената стандартна ефективност.

С размера на неправилното отчитане (891 613 лв.) е завишен шифър 0014 „ДМА в процес на придобиване“ и е занижен шифър 0011 „Сгради“ от актива на баланса.

5.3. В ОБА - Пазарджик (ПРБ), през 2023 г. разходи за ремонт на три улици в град Пазарджик, на обща стойност 1 667 300 лв.⁴⁹, неправилно са капитализирани в отчетна група ДСД по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ и неправилно са включени в амортизационния план и за тях са начислени разходи за амортизация за м. декември в общ размер на 2 779 лв., въпреки че за извършените ремонти няма издадени към 31.12.2023 г. удостоверения за въвеждане в експлоатация.⁵⁰

⁴⁶ Отчетени капитализирани разходи за активи признати по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ на обща стойност 15 990 739 лв., в т.ч. в ОБА (ПРБ) – 14 749 417 лв. (Бюджет – 3 276 918 лв. и ДСД – 11 472 499 лв.) и в БМ „СПЖФНСИ“ (ВРБ) – 1 241 322 лв. (Бюджет – 74 620 лв. и ДСД – 1 166 702 лв.).

⁴⁷ Одитно доказателство № 16

⁴⁸ С удостоверение за въвеждане в експлоатация № 251 от 14.11.2023 г.

⁴⁹ За ремонт на: 1) ул. „Васил Левски“ от ул. „Генерал Гурко“ до ул. „Стефан Караджа“ (810 941 лв.); 2) ул. „Никифор Поп Константинов“ от ул. „Генерал Гурко“ до ул. „Кочо Честименски“ (458 611 лв.) и 3) ул. „Генерал Гурко“ от ул. „Васил Левски“ до ул. „Ованес Соваджиян“ (397 748 лв.).

⁵⁰ Съгласно предоставено от община Пазарджик обяснение, до 15.09.2024 г. предстои свикване на комисия от компетентния орган, Регионална дирекцията за национален строителен контрол гр. Пазарджик, по приемане и издаване на разрешения за ползване на извършените ремонти.

Окончателното признаване на нефинансовите дълготрайни активи (в процес на придобиване), в отчетността на бюджетната организация по съответните счетоводни сметки от СБО се осъществява след приключване на цялостния процес на придобиване, в т.ч. наличие на изискуемата документация, удостоверяваща извършването на всички дейности и процедури, изисквани за въвеждането на обекта в експлоатация. Съгласно т. 23, буква „г“ от ДДС № 5 от 2016 г. активи, които са в процес на придобиване, не подлежат на амортизация.

Не е спазено изискването на чл. 3, ал. 3 от ЗСч за осъществяването на текущото счетоводно отчитане на основата на документална обосновааност на стопанските операции и факти.

Завишен е шифър 0015 „Инфраструктурни обекти“ със сумата от 1 664 521 лв.⁵¹, занижен е шифър 0014 „ДМА в процес на придобиване“ – 1 667 300 лв. от актива и е занижен шифър 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ – 2 779 лв. от пасива на баланса. Със сумата на начислената амортизация (2 779 лв.) е завишен шифър 0603 „Разходи за амортизации“ и е занижен шифър 1000 „Изменение на нетните активи за периода“ от ОПР.

5.4. В ОбА - Пазарджик (ПРБ), разходи за обект „Изграждане на нова улица с о.т. 935-934-933-943 гр. Пазарджик“, на обща стойност 45 025 лв., и разходи за изграждане на „Подпорни стоманобетонени стени ВП малък плувен комплекс Балона“, на обща стойност 120 853 лв., са осчетоводени неправилно в отчетна група „Бюджет“ като разходи за текущ ремонт по сметка 6021 „Разходи за текущ ремонт“, вместо по сметка 6075 „Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“. Тези разходи е следвало да бъдат капитализирани в отчетна група ДСД по дебитата на сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в кореспонденция със сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група „Други сметки и дейности“, а при завършването на обектите да бъдат признати по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“.⁵²

Не са спазени изискванията за осчетоводяване на разходите по сметки и параграфи в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърдени от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 18 от ДДС № 14 от 2013 г., относно капитализиране на дълготрайни материални активи в отчетна група ДСД.

С размера на неправилните отчитания (165 878 лв.) са занижени шифри 0014 „ДМА в процес на придобиване“ от актива и 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ от пасива на баланса. В ОПР е завишен шифър 0602 „Разходи за външни услуги и наеми“ и е занижен шифър 0660 „Разходи за активи, капитализирани в ДСД“.

5.5. В ОбА – Пазарджик (ПРБ), за обект „Паркоустройствен проект за обществена зелена площ „Градините на света“, част от Парк - Остров „Свобода“, по плана на гр. Пазарджик“ през 2023 г.⁵³ са начислени разходи за озеленяване и залесяване на обекта, по сметка 6019 „Разходи за други материали“, на обща стойност 211 637 лв. Разходите са документирани с издадени фактури, но за част от разходите, на стойност

⁵¹ Разликата между разходите за ремонта (1 667 300 лв.) и разходите за амортизация (2 779 лв.).

⁵² Одитно доказателство № 17

⁵³ В т.ч. 2 474 357 лв. за изпълнени СРМ и 36 000 лв. за авторски надзор.

95 536 лв., не са предоставени на одитния екип протоколи или други документи, съдържащи описание на извършеното озеленяване и залесяване.

Допуснатото е ограничение в обхвата на одита, поради което одитният екип не може да изрази увереност относно размера на признатите текущи разходи.

6. При изпълнените одитни процедури за потвърждаване на начислените разходи за амортизации и тяхното определяне в амортизационните планове през одитирания период са установени следните неправилни отчитания:

6.1. В ОБА - Пазарджик (ПРБ), извършени ремонти на сградите на читалищата в с. Мирянци (38 110 лв.) и с. Главиница (32 063 лв.), общо в размер на 70 173 лв., неправилно са признати в баланса на ОБА като отделни ДМА, по сметка 2031 „Административни сгради“, вместо да бъдат отнесени в увеличение на стойността на ремонтираните сгради в балансите на кметствата на с. Мирянци и с. Главиница, ВРБ на община Пазарджик.

За неправилно признатите като отделни ДМА ремонти са изготвени отделни амортизационни планове, със срок за амортизация от 840 месеца, вместо същите да бъдат отразени в амортизационните планове на сградите, като се увеличи балансовата им стойност и се ревизира оставащия полезен срок и/или останалите параметри, залежали при определянето на първоначалния размер и разпределението на амортизацията на сградите.⁵⁴

Не са спазени изискванията на т.т. 46 и 51 от ДДС № 5 от 2016 г. на МФ, при наличието на събития или на новопостъпила информация, водещи до промени в някои от параметрите, в резултат на което се очаква съществена промяна на разхода за амортизации или неговото разпределение по години, да се ревизират първоначалните предположения и очаквания на съответните параметри, залежали при определянето на първоначалния размер и разпределението на амортизацията за срока на годност на актива и възможността само за инфраструктурните обекти да може да се разработва отделен амортизационен план на извършените разходи за основен ремонт.

Допуснатото е оценено по характер поради невъзможността одитния екип да определи дали да се запази или ревизира оставащия полезен срок и/или останалите параметри, залежали при определянето на първоначалния размер и разпределението на амортизацията на сградите.

6.2. В амортизационните планове на две сгради, след извършени ремонти и увеличение на отчетните стойности на сградите, новите месечни разходи за амортизация са определени без да се вземе предвид вече начислената амортизация до момента на промяната:

6.2.1. В ОБА - Пазарджик (ПРБ), след приключването и въвеждането в експлоатация през м. април 2023 г.⁵⁵ на извършен основен ремонт на сграда на учителски колеж в гр. Пазарджик и преобразуването ѝ за целите на медицински колеж⁵⁶, на обща стойност 1 277 193 лв., е увеличена отчетната стойност на сградата, призната по сметка 2032 „Жилищни сгради, общежития и апартаменти“, от 1 267 980 лв. на 2 545 173 лв.

⁵⁴ Одитно доказателство № 18

⁵⁵ С удостоверение за въвеждане в експлоатация № 110 от 25.04.2023 г.

⁵⁶ Сграда, с адрес в гр. Пазарджик на ул. „Неофит Бозвели“ № 29.

Промяната неправилно е отразена в амортизационния план от м. юли⁵⁷, вместо от м. май вкл., в резултат на което не са начислени разходи за амортизация за два месеца, в общ размер на 3 861 лв.⁵⁸

Не са спазени указанията на МФ, дадени с т. 36.1 от ДДС № 5 от 2016 г., и т. 7 от Амортизационната политика на община Пазарджик, начисляването на амортизацията да стартира от месеца, следващ месеца, в който амортизируемият актив е придобит или въведен в употреба.

Със сумата на неправилното отчитане (3 861 лв.) е занижен шифър 0603 „Разходи за амортизации“ от ОПР. В баланса са завишени шифри 0011 „Сгради“ от актива и 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ от пасива.

6.2.2. След извършения ремонт, месечните разходи за амортизация на сградата, в размер на 3 516 лв., са определени на база на амортизируема стойност от 1 908 880 лв.⁵⁹ и оставащ срок за амортизация от 543 месеца, без да се вземе предвид начислената до момента амортизация от 88 759 лв.^{60, 61}

6.2.3. В детска градина „Калина Малина“, ВРБ на община Пазарджик, след извършен през 2023 г. ремонт на сграда на детската градина, на обща стойност 98 490 лв., е увеличена отчетната стойност на сградата, призната по сметка 2031 „Административни сгради“, от 189 756 лв. на 288 246 лв.

След извършения ремонт, месечните разходи за амортизация на сградата, в размер на 360 лв., са определени на база на амортизируема стойност от 216 184 лв.⁶² и оставащ срок за амортизация от 600 месеца, без да се вземе предвид начислената до момента амортизация от 19 213 лв.^{63, 64}

След ремонтите на двете сгради одитният екип не може да потвърди с достатъчна степен на сигурност дали счетоводния софтуер ще начислява амортизации през целия оставащ период от 543 или 600 месеца, или ще прекрати начисляването преди тези срокове, като вземе предвид вече акумулираната амортизация. Ако се изпълнят заложените в амортизационния план срокове, това ще доведе до повторно начисляване на акумулирана амортизация в размер на 88 759⁶⁵ лв. и 19 213 лв.⁶⁶

7. В ОБА – Пазарджик (ПРБ), отнасящи се за месец декември 2023 г. разходи за заплати и осигурителни вноски, общо в размер на 36 146 лв., неправилно са начислени през м. януари на следващата година, по сметка 6044 „Разходи за заплати и възнаграждения на персонал по извънтрудови правоотношения“, в размер на 32 500 лв., и по сметки от подгрупа 605 „Разходи за осигурителни вноски“, в размер на 3 646 лв., вместо през годината за която се отнасят.⁶⁷

⁵⁷ Увеличени са месечните разходи за амортизация на сградата с 1 930,54 лв. (от 1 584,98 лв. на 3 515,52 лв.).

⁵⁸ За месеците май и юни по 1 930,54 лв./месец.

⁵⁹ Разликата между отчетната (2 545 173 лв.) и остатъчната (636 293 лв.) стойности.

⁶⁰ в т.ч. 79 248,76 лв. до 31.12.2022 г. и 9 509,88 лв. за периода м.01-06.2023 г. вкл.

⁶¹ Одитно доказателство № 15

⁶² Разликата между отчетната (288 246 лв.) и остатъчната (72 062 лв.) стойности.

⁶³ в т.ч. 17 078 лв. до 31.12.2022 г. и 2 135 лв. за периода м.01-09.2023 г. вкл.

⁶⁴ Одитно доказателство № 18

⁶⁵ 543 месеца x 3 515,52 лв. = 1 908 927,36 лв. (амортизируемата стойност).

⁶⁶ 600 месеца x 360,31 лв. = 216 186,00 лв. (амортизируемата стойност).

⁶⁷ Одитно доказателство № 19

Не е спазен принципът за начисляване, регламентиран в чл. 26, ал. 1, т. 4 от ЗСч, за признаване на ефектите от сделки и други събития в момента на тяхното възникване, независимо от момента на плащането на паричните средства или техните еквиваленти, и се включват във финансовите отчети за периода, за който се отнасят.

Занижени са шифри 0527 „Задължения към персонала“ с 27 577 лв., 0526 „Задължения за вноски към ДОО, НЗОК, ДЗПО“ – 6 408 лв. и 0525 „Задължения за данъци, мита и такси“ – 2 161 лв. и е завишен шифър 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ – 36 146 лв. от пасива на баланса. Занижени са шифри 0604 „Разходи за възнаграждения на персонал“ с 32 500 лв. и 0605 „Разходи за осигурителни вноски“ – 3 646 лв. от ОПР.

8. Установени са следните случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби:

8.1. Към 31.12.2023 г. от община Пазарджик не са спазени следните показатели, определени в чл. 130а, ал. 1 от ЗПФ:⁶⁸

8.1.1. Наличните към края на годината задължения за разходи по бюджета на общината са в размер на 34 189 624 лв. и представляват 26,7 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за периода от 2020 г. до 2023 г. (128 174 181 лв.). Превишението на бюджетния показател е в размер на 14 963 497 лв. или 11,7 на сто в повече спрямо допустимите 15 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години.

Не са спазени изискванията на чл. 94, ал. 3, т. 1 във връзка с чл. 130а, ал. 1, т. 2 от ЗПФ наличните към края на годината задължения за разходи по бюджета на общината да не надвишават 15 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните 4 години, във връзка с § 2 от ДР на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

8.1.2. Наличните към края на годината просрочени задължения по бюджета на общината са в размер на 24 508 963 лв. и представляват 16,6 на сто от отчетените разходи за 2023 г. (147 845 295 лв.). Превишението на бюджетния показател е в размер на 17 116 698 лв. или 11,6 на сто в повече спрямо допустимите 5 на сто от отчетените за последната година разходи на общината.

Не са спазени изискванията на чл. 94, ал. 3, т. 3 във връзка с чл. 130а, ал. 1, т. 4 от ЗПФ наличните към края на годината просрочени задължения по бюджета на общината да не надвишават 5 на сто от отчетените за последната година разходи на общината, във връзка с § 2 от ДР на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

8.2. Стратегията за управление на риска е актуализирана през 2020 г. За 2023 г. не е утвърден риск-регистър и не са идентифицирани рискове от потенциални събития или ситуации, които могат да повлияят негативно върху постигане целите на общината, което е в несъответствие с изискванията на чл. 12, ал. 3 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор да се извършва анализ и актуализация на контролните дейности, целящи намаляването на риска най-малко веднъж годишно.⁶⁹

⁶⁸ Одитно доказателство № 21

⁶⁹ Одитни доказателства № 1 и № 12

Нарушени разпоредбите на чл. 12 от Закона за финансово управление и контрол.⁷⁰

8.3. В община Пазарджик няма създаден одитен комитет, въпреки че попада в обхвата на чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешен одит в публичния сектор (ЗВОПС). Съгласно чл. 21 от ЗПФ ръководителите на бюджетни организации са отговорни за изграждането, функционирането и отчитането на системи за финансово управление и контрол в съответствие с действащото законодателство.⁷¹

Не са спазени изискванията за задължително изграждане на одитен комитет в общините, регламентирани в чл. 18, ал. 1 от ЗВОПС, във връзка с чл. 21 от ЗПФ, и във връзка с параграф 2 от ДР на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от община Пазарджик в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на квалифицирано мнение.

Обръщане на внимание

1. Община Пазарджик е ползвала временни безлихвени заеми от набирателната сметка за чужди средства през предходни отчетни периоди, в размер на 2 139 960 лв.

През периода от 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г. е ползван допълнително временен безлихвен заем от сметката за чужди средства за извършване на плащания по бюджета, в размер на 220 000 лв. и са възстановени 337 288 лв., в резултат на което невъзстановените средства към 31.12.2023 г. са в размер на общо 2 022 672 лв.

В Приложението – Обяснителна записка към Годишния финансов отчет за 2023 г. на община Пазарджик е оповестена информация за невъзстановения ползван заем от набирателната сметка за чужди средства към 31.12.2023 г., в размер на 2 022 672 лв.

Сметната палата е обърнала внимание за ползваните и невъзстановени заеми от сметката за чужди средства и при извършените финансови одити на ГФО на община Пазарджик за 2020 г., 2021 г. и 2022 г.⁷²

⁷⁰ Чл. 12 (1) Ръководителите на организациите по чл. 2 отговарят за управлението на рисковете.

(2) Управлението на риска включва идентифициране, оценяване и контролиране на потенциални събития или ситуации, които могат да повлияят негативно върху постигане целите на организацията, и е предназначено да даде разумна увереност, че целите ще бъдат постигнати.

(3) За изпълнение на дейностите по ал. 1 и 2 ръководителите утвърждават стратегия, която се актуализира на всеки три години или при настъпване на съществени промени в рисковата среда. Контролните дейности, целящи намаляването на риска, се анализират и актуализират най-малко веднъж годишно.

⁷¹ Одитни доказателства № 12 и № 16

⁷² Одитни доказателства № 22 и № 24

Съгласно чл. 147 от ЗПФ чрез сметките за чужди средства не може да се извършват и отчитат други дейности освен администрирането на чужди средства и дейността на съответните държавни органи по принудително изпълнение и конфискуване на активи и последващото управление и разпределение на събраните средства съгласно изискванията на приложимото законодателство.

2. Предоставени на община Пазарджик средства за финансиране на капиталови разходи, в общ размер на 2 449 002 лв.⁷³, са използвани заемообразно през годините за разплащане на текущ и разходи, свързани с функционирането на общината, в т.ч.:⁷⁴

2.1. Средства от предходни години, отчетени по подпараграф 31-18 „Получени от общини трансфери за други целеви разходи от ЦБ чрез кодовете в СЕБРА 488 001 xxx-x“, за обекти:

- а) основен ремонт на спортна зала „Зоната на здравето“ – 76 021 лв.;
- б) ремонт на сграда на ул. „Неофит Бозвели“ – 700 000 лв.;
- в) реконструкция на ОУ с. Юнаците (втори етап), вкл. и изграждане на котелно и санитарни възли – 777 699 лв.

2.2. Средства от предходни години, отчетени по параграф 61-00 „Трансфери между бюджети (нето)“, за обект „Физкултурен салон ОУ „Иван Батаклиев““ – 833 442 лв.

2.3. Средства от предходни години, отчетени по параграф 64-00 „Трансфери от/за държавни предприятия и други лица, включени в консолидираната фискална програма“, за обект „Разширение на ПСОВ“ – 61 840 лв.

В Приложението – Обяснителна записка към Годишния финансов отчет за 2023 г. на община Пазарджик е оповестена информация за ползваните заемообразно средства, в размер на 2 449 002 лв.

Съгласно чл. 126 от ЗПФ, временно свободните средства по бюджета на общината могат да се ползват за текущо финансиране на одобрените по бюджета на общината разходи и други плащания, при условие, че не се нарушава своевременното финансиране на делегираните от държавата дейности в определените им размери, както и на местните дейности, и се спазват относимите за общините фискални правила по този закон, като не се променя предназначението на средствата в края на годината. В чл. 129 от ЗПФ е регламентирано, че постъпилите по бюджетите на общините средства от трансфери, които не са усвоени към края на текущата бюджетна година, може да се разходват за същата цел през следващата бюджетна година, като при остатък той се възстановява в държавния бюджет в срок един месец от приключването на разплащанията, но не по-късно от 20 декември, с изключение на постъпилите по бюджетите на общините средства от трансфери по чл. 52, ал. 1, т. 1, буква „в“ (целева субсидия за капиталови разходи), които не се възстановяват и може да се разходват за същите цели и през следващите бюджетни години.

⁷³ Към 31.12.2022 г. изразходените целеви средства за текущи разходи са в общ размер на 4 566 984 лв., което е с 2 117 982 лв. в повече спрямо 2023 г. – 2 449 002 лв.

⁷⁴ Одитни доказателства № 12 и № 24

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2024 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-04-02-154 от 23.10.2023 г., изменена със Заповед № ОД-04-02-078 от 29.05.2024 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали длъжници се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е

резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключенията на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – други констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, коригирани по време на одита, и съществени недостатъци на вътрешния контрол, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;

- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или

- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Сметната палата не модифицира одитното мнение във връзка с включените в Част II на настоящия одитен доклад други констатации.

Коригирани неправилни отчитания

1. В ОБА - Пазарджик (ПРБ), през 2021 г. са съставени счетоводни операции за отчитане на припадащия се дял на шест партньорски общини⁷⁵, в стойността на придобити активи и в стойността на амортизацията върху придобитите активи, по приключил през 2020 г. проект за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации, и на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци.

В отчетна група ДСД, прехвърлянето на партньорските общини на припадащия се дял в стойността на придобитите активи (инфраструктурни обекти), в размер 1 791 231 лв., е осчетоводено през 2021 г. по дебита на сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ срещу кредитиране на сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“.

Сумата от 1 791 231 лв. неправилно е определена като процентна част от признатите към 30.09.2021 г. активи, с отчетна стойност от 4 848 317 лв., вместо като процентна част от признатите към 31.12.2021 г. активи - с отчетна стойност от 4 916 317 лв.

В резултат от неправилно взетата база за определяне на стойността на активите, на общините-партньори е прехвърлен припадащ се дял в стойността на придобитите активи в размер на 1 791 231 лв., вместо 1 818 091 лв., или с 26 860 лв. лева по-малко.

Прехвърлянето на партньорските общини на припадащия се дял в стойността на амортизацията на тези инфраструктурни обекти, в размер на 35 002 лв., е осчетоводено през 2021 г. по дебита на сметка 2417 „Амортизация на инфраструктурни обекти“ срещу кредитиране на сметка 6037 „Разходи за амортизация на инфраструктурни обекти“.

Сумата от 35 002 лв. неправилно е определена като процентна част от начислена амортизация, в размер на 95 199 лв. (за активи с отчетна стойност от 4 848 317 лв.), вместо като процентна част върху начислена амортизация, в размер на 96 546 лв. (за активи с отчетна стойност от 4 916 317 лв.).

В резултат от неправилно взетата база за определяне на амортизацията, на общините - партньори е прехвърлен припадащ се дял в стойността на амортизацията, в размер на 35 002 лв., вместо 35 534 лв., или с 532 лв. лева по-малко.⁷⁶

Неправилното отчитане е установено при извършения финансов одит на ГФО за 2022 г. и е коригирано към 31.12.2023 г.

Не са спазени чл. 3, ал. 3 и чл. 24, ал. 1 от ЗСч, относно достоверно показване на ефектите от операциите и за осъществяване на текущо счетоводно отчитане от предприятията на основата на документална обосновааност на стопанските операции и факти.

⁷⁵ Общините Батак, Белово, Брацигово, Лесичово, Пещера и Септември.

⁷⁶ Одитно доказателство № 3

2. Завършен към 31.12.2022 г. основен ремонт на оградата на ОУ „Любен Каравелов“, гр. Пазарджик, на обща стойност 69 408 лв.⁷⁷, неправилно е капитализиран по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в БМ СПЖФНСИ (ВРБ), вместо в увеличение на стойността на оградата, призната по сметка 2099 „Други дълготрайни материални активи“ в ОУ „Любен Каравелов“, гр. Пазарджик“.⁷⁸

Неправилното отчитане е установено при извършения финансов одит на ГФО за 2022 г. и е коригирано към 31.12.2023 г.

Не са спазени изискванията на т. 16.15. от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ във връзка с т. 6.1. от СС 16 „Дълготрайни материални активи“ относно коригиране на стойността на актива с извършените последващи разходи.

Не е спазен чл. 3, ал. 3 от ЗСч текущото счетоводно отчитане да се осъществява на основата на документална обосновааност на стопанските операции и факти при спазване изискванията за съставянето на документи по този закон.

Неправилните отчитания са констатирани при текущия контрол на периодичните отчети към 30.09.2023 г. и са коригирани преди изготвянето на годишния финансов отчет за 2023 г.

3. При изпълнените одитни процедури за проверка на наличието и съответствието на елементите в представения в Сметната палата годишен финансов отчет на община Пазарджик за 2023 г.⁷⁹ е установено:⁸⁰

3.1. От община Пазарджик е предоставен на хартиен носител, за одит по чл. 54, ал. 1 от Закона за Сметната палата, един екземпляр от баланса в хил. лева и е предоставен Сборен отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства (отчета по т. 1.3 от Заповед № ЗМФ-1338/2015 г.) само в лева, вместо в хил. лева. Съгласно указанията на МФ елементите на ГФО се предоставят на Сметна палата в два екземпляра.

Не са спазени изискванията на т. 65 и т. 66.1 във връзка с т. 74.1 от ДДС № 8 от 2023 г. на МФ за съдържанието на ГФО, който подлежи на одит от Сметната палата и на публикуване на интернет страницата на общината.

3.2. ГФО на община Пазарджик не съдържа:

а) приложение (обяснителна записка) за оповестяване на счетоводната политика на община Пазарджик към 31.12.2023 г.

Не са спазени изискванията на МФ за съдържанието на ГФО, дадени с т. 1.4 от Заповед № ЗМФ-1338 от 2015 г. на министъра на финансите и т.т. 66.1 и 66.2 от ДДС № 8 от 2023 г.

б) декларация за идентичност на информацията от файловете на електронния носител с тези от хартиения носител.

Не са спазени изискванията на т. 65 от ДДС № 8 от 2023 г. на МФ.

⁷⁷ Ремонтни дейности (59 829 лв.) и доставка на метални пана (9 579 лв.).

⁷⁸ Одитни доказателства № 4 и № 5

⁷⁹ В Сметна палата с входящ № 07-02-374 от 27.02.2024 г. (първоначален вариант) и от 20.03.2024 г. (коригирани оборотна ведомост, баланс, ОПП и справка за поетите ангажименти).

⁸⁰ Одитни доказателства № 20 и № 24

в) декларация, гарантираща верността и пълнотата на отчетните данни в оборотните ведомости, подписана от кмета на общината, като ръководител по смисъла на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор.

Не са спазени изискванията на т. 80 от ДДС № 8 от 2023 г. на МФ.

г) обяснителна записка за разликите на редовете за трансферните параграфи, дължащи се на получени/предоставени трансфери от/на други общини.

Не са спазени изискванията на т. 38.1 от ДДС № 8 от 2023 г. на МФ.

3.3. В Отчета за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства на община Пазарджик към 31.12.2023 г. са установени несъответствия за отчетна група „Бюджет“, в общ размер на 14 335 034 лв. (в абсолютна сума):⁸¹

3.3.1. В данните на текущата година разходи за придобиване на други дълготрайни материални активи, в размер на 10 001 лв., неправилно са отразени като разходи за издръжка – нефинансови позиции.

3.3.2. В данните за предходната година:

а) приходи от продажба на земя, в размер на 7 108 368 лв., неправилно са отразени като приходи от продажба на други нефинансови дълготрайни активи (6 466 500 лв.) и като приходи от конфискувани средства и продажби на конфискувани и от залог нефинансови активи (641 868 лв.);

б) по показателя А.Ш. „в т.ч. Внесен ДДС и др. данъци върху продажбите и коректив за постъпления“ неправилно е посочен внесен в повече ДДС, в размер на 108 297 лв.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в макета на файла за Отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства към 31.12.2023 г., приложение към ДДС № 8 от 2023 г.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

В община Пазарджик не са въведени адекватни контролни дейности, които да предотвратят и минимизират съществуващи рискове от допускане на неправилни отчитания при отчитане на разходи за заплати, за материали и външни услуги, капиталови разходи, разходи за амортизация, прегледи за обезценка на ДА, съдържанието на годишния финансов отчет и други стопански операции, в резултат на което са допуснати неправилни отчитания, включени в одитния доклад.

На основание т. 67 от ДДС № 8 от 21.12.2023 г. на МФ, по време на финансовия одит са извършени корекции на Сборния отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства (отчета по т. 1.3 от Заповед № ЗМФ-1338/22.12.2015 г.). Представени са обяснителна записка за оповестяване на счетоводната политика на община Пазарджик към 31.12.2023 г., обяснителна записка за разликите на редовете за трансферните параграфи по т. 38.1 и декларации, съгласно изискванията на т. 65 и т. 80 и от ДДС № 8 от 2023 г. на МФ.

На хартиен носител, за одит по чл. 54, ал. 1 от Закона за Сметната палата, са представени баланс в хил. лева и Сборен отчет за касовото изпълнение на бюджета,

⁸¹ Одитни доказателства № 23 и № 24

сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства (отчета по т. 1.3 от Заповед № ЗМФ-1338/22.12.2015 г.) в хил. лева.

Коригираният ГФО за 2023 г. е зареден в системата ИСО на МФ на 19.08.2024 г. и е представен в Сметна палата на 19-ти и 27-ми август 2024 г., с вх. № 07-02-374#2/19.08.2024 г. и № 07-02-374#4/27.08.2024 г.

В подкрепа на констатациите са събрани 20 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. Пазарджик, бул. „България“ № 2, ет. 12, кабинет 1210.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 445 от 05.11.2024 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за община Пазарджик и един за Сметната палата.

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
1	Писмо от община Пазарджик за уведомяване на одитния екип, че през 2023 г. не е извършена промяна на вътрешните документи на общината, регламентиращи финансово-счетоводната отчетност (по електронна поща)	2
3	Работен документ № ТК-2.16-14 за проверка на предприятиите през периода от 01.01.2023 г. до 30.09.2023 г. действия за коригиране на неправилни отчитания, установени при извършен от Сметната палата одит на ГФО на община Пазарджик за 2022 г. – в ОБА (ПРБ)	19
4	Въпросник от БМ СПЖФНСИ (ВРБ) за предприятиите към 30.09.2023 г. действия за коригиране на неправилни отчитания, установени при извършен от Сметната палата одит на ГФО на община Пазарджик за 2022 г.	22
5	Работен документ № ТК-2.16-13 за проверка на предприятиите през периода от 01.01.2023 г. до 30.09.2023 г. действия за коригиране на неправилни отчитания, установени при извършен от Сметната палата одит на ГФО на община Пазарджик за 2022 г. – в БМ СПЖФНСИ (ВРБ)	15
7	Работен документ № ТК-2.16-1 за проверка на предприятиите през периода от 01.01.2023 г. до 30.09.2023 г. действия за коригиране на неправилни отчитания, установени при извършен от Сметната палата финансов одит на ГФО на община Пазарджик за 2022 г. – в Дирекция „Социални дейности“ и БМ СПЖФНСИ, ВРБ на община Пазарджик	2
9	Работен документ № ТК-2.16-9 за проверка на стопанските операции по сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“ в отчетна група ДСД	69
11	Работен документ № ГФО-2.16-15 за проверка на предприятиите действия към 31.12.2023 г. за коригиране на неправилни отчитания, установени при извършен от Сметната палата финансов одит на ГФО за 2022 г. на община Пазарджик	59
12	Работен документ № ГФО-2.16-14 за проверка на предприятиите действия към 31.12.2023 г. за коригиране на неправилни отчитания, установени при извършен от Сметната палата текущ контрол на периодичния финансов отчет към 30.09.2023 г. на община Пазарджик	45
13	Работен документ № ГФО-2.16-10 за проверка на предприятиите действия за коригиране на неправилни отчитания, установени при извършен от Сметната палата текущ контрол на финансовите отчети на общината към 30.09.2023 г.	3
14	Работен документ № ГФО-2.16-12 за проверка на отчитането на земите	230
15	Работен документ № ГФО-2.8 за проверка на капиталовите разходи	130

16	Въпросник за проучване на дейността на община Пазарджик през 2023 г.	5
17	Работен документ № ГФО-2.16-11 за проверка на разходите за външни услуги в т.ч. и текущ ремонт, и свързаните с тях поети ангажименти за разходи и нови задължения за разходи	60
18	Работен документ № ГФО-2.16-17 за проверка на отчитането на сградите и прилежащите към тях земи – сметки от подгрупа 203 „Сгради“ и сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ в отчетна група „Бюджет“	11
19	Констативен протокол № ГФО-2.2-1 за проверка на разходите за заплати и осигурителни вноски	8
20	Работен документ № ГФО-2.7-2 за проверка на съставните части на годишния финансов отчет	6
21	Работен документ № ГФО-2.16-13 за проверка на спазване на изискванията и ограниченията по чл. 94, ал. 3 във връзка с чл. 130а, ал. 1 от ЗПФ, от община Пазарджик към 31.12.2023 г.	4
22	Работен документ № ГФО-2.16-5 за проверка на заемите от банки и от други лица и временни безлихвени заеми	5
23	Работен документ № ГФО-2.7-1 за проверка на правилното обобщаване на сборния отчет за касово изпълнение на бюджета, сметките за средствата от ЕС и сметките за чужди средства (Cash Flow 2023)	11
24	Работен документ № ГФО-2.16-18 за проверка на предприетите действия към 31.12.2023 г. за коригиране на неправилни отчитания и несъответствия, установени по време на одита на ГФО за 2023 г. на община Пазарджик	10